

Embajada de Colombia
en Azerbaiyán

Azərbaycan
Tərcümə Mərkəzi

Diez poemas
colombianos

Əvvəl dəniz vardı –
10 Kolumbiya şeiri

Sətri tərcümə: *Emin Ələsgərov*

Bədii tərcümə: *Əlisəmid Kür*

Redaktor: *Ehtiram İlham*

Diez poemas colombianos

Əvvəl dəniz vardı – 10 Kolumbiya şeiri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
yanında Tərcümə Mərkəzi. Bakı: 2016. – 96 səh.

İSBN 978-9952-503-24-1

© Embajada de Colombia en Azerbaiyán, Bakı-2016

© Azərbaycan Tərcümə Mərkəzi, Bakı-2016

Índice Mündəricat

Presentación	4	5	Ön Söz
Prólogo	8	9	Proloq
Los koguis	18	19	Kogilər
La creación	20	21	Yaradılış
Francisca Josefa del Castillo y Guevara	28	29	Fransiska Xosefa Del Kastilyo Gevara
Afecto 45	30	31	Məhəbbət 45
Rafael Pombo	36	37	Rafael Pombo
De noche	38	39	Gecə vaxtı
José Asunción Silva	40	41	Xose Asunsion Silva
Nocturno	42	43	Lirik serenada
Porfirio Barba-Jacob	46	47	Porfirio Barba Yakob
Canción de la vida profunda	48	49	Dərin həyat haqda nəğmə
León de Greiff	52	53	Leon De Qreiff
Relato de Sergio Stepansky	54	55	Serxio Stepanskinin nağlı
Fernando Charry Lara	60	61	Fernando Çarri Lara
Llanura de Tuluá	62	63	Tulua düzənliyi
Aurelio Arturo	64	65	Aurelio Arturo
Morada al Sur	66	67	Cənubda məskən
Meira Delmar	80	81	Meira Delmar
Raíz antigua	82	83	Qədim kök
Giovanni Quessep	86	87	Covanni Kessep
Canto del extranjero	88	89	Əcnəbinin nəğməsi

PRESENTACIÓN

Como Encargado de Negocios de la Embajada de Colombia en Azerbaiyán es para mí un honor, en tierra de grandes poetas como Nezamí Ganyaví, Fuzûlî y Mirza Alakbar Sabir, quienes hicieron famosa la lírica de Azerbaiyán en el mundo, poder presentar la primera compilación de poemas colombianos en lengua azerbaiyana.

Esta colección literaria cuenta con diez obras de los más grandes poetas y escritores colombianos de todos los tiempos, entre ellos, la mística escritora de la época virreinal en el siglo XVII, Francisca Josefa del Castillo y Guevara; de uno de los precursores de la poesía romántica en lengua española, Rafael Pombo; el importante escritor de la primera generación de modernistas, José Asunción Silva; el destacado poeta del siglo XX León de Greiff; además de las inspiradoras letras de Porfirio Barba Jacob; Meira del Mar (Olga Isabel Chams Eljach); Giovanni Quessep; Fernando Charry Lara y Aurelio Arturo, y del poema precolombino del grupo indígena Kogui, que habita en la Sierra Nevada de Santa Marta en pleno Caribe Colombiano.

Desde la apertura de la Embajada en el año 2014, se ha dado prioridad al desarrollo de una agenda cultural y educativa para el fortalecimiento de las relaciones bilaterales. Es así que esta obra

Ön Söz

Azərbaycanı öz əsərləri ilə bütün dünyaya tanıdan Nizami Gəncəvi, Məhəmməd Füzuli və Mirzə Ələkbər Sabir kimi şairlər diyarında, Kolumbiya şairlərinin əsərlərindən ibarət toplu birinci dəfədir ki, işıq üzü görür. Dünyanın zəngin dillərindən biri olan Azərbaycan dilinə ilk dəfə tərcümə olunan bu poeziya nümunələrindən ibarət kitabın çap olunmasından, Kolumbiyanın Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili olaraq qürur duyuram.

Kitaba Kolumbiyanın müxtəlif zamanlarda yazıb-yaratmış böyük şairlərinin əsərləri daxil edilib. Onlar arasında XVII əsr müstəmləkə dövrünün mistik şairi Fransiska Xosefa del Kastilyo i Gevaranın, ispan dilində romantik poeziyanın banilərindən biri sayılan Rafael Pombonun, modernizm cərəyanının ilk nümayəndələrindən olan dahi yazıçı Xose Asunsion Silvanın, XX əsrin nüfuzlu söz ustası Leon de Greiffin, habelə Porfirio Barba Yakobun, Meira Delmarın, Covanni Kessepin, Fernando Çari Laranın, Aurelio Arturonun həmişəyaşar şeirləri və Kolumbiyanın Karib dənizi hövzəsində yerləşən Sierra Nevada de Santa Marta da məskunlaşan yerli hindi qrupu Kogilərin Kolumbdan öncəki poeziyaya məxsus ilhamverici misraları var.

complementa los cursos de español como idioma extranjero ofrecidos a los jóvenes diplomáticos de Azerbaiyán, la muestra cultural y gastronómica colombiana, la celebración del día del idioma español, los diferentes homenajes realizados a la vida y obra del premio Nobel de literatura y creador del Realismo Mágico, Gabriel García Márquez, a través de exposiciones fotográficas y cinematográficas; y permite compartir con los lectores azerbaiyanos una muestra de la poesía de Colombia.

Este proyecto ha sido posible gracias a la gestión del Ministerio de Relaciones Exteriores de Colombia que obtuvo los derechos de publicación de estas letras y al Centro de Traducción bajo el Gabinete de Ministros de Azerbaiyán, especialmente a la labor de su Directora Señora Afaq Masud y de su equipo de trabajo, quienes con un amplio sentido del compromiso lograron no sólo la traducción de la obra al azerbaiyano, sino que además apoyaron la impresión de esta obra.

Teniendo en cuenta que la inspiración de las letras plasmadas en la pluma de los grandes poetas, pensadores y escritores colombianos se encuentra en las costumbres, historia y sentir de un pueblo, los lectores de Azerbaiyán podrán a través de estas páginas recrear y ser parte de la nación colombiana.

*Ex Encargado de Negocios de la República
de Colombia en la República de Azerbaiyán*
Assad José Jater Peña

Qeyd edim ki, 2014-cü ildə Kolumbiyanın Azərbaycan Respublikasında səfirliyinin əsası qoyulan vaxtdan, hər iki ölkə arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün zəruri olan təhsil və mədəni sahədə proqramın inkişaf etdirilməsi prioritet məsələlərdən biri olub. Bu istiqamətdə səfirlik, Azərbaycanlı gənc diplomatlara ispan dili kursları, Kolumbiya mədəniyyəti və mətbəxinə dair çeşidli görüşlər, ispan dili günününün qeyd edilməsi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı, magik realizmin banisi olan dahi yazıçı Qabriel Qarsia Markesin həyat və yaradıcılığından bəhs edən bir sıra tədbirlər həyata keçirib.

Layihə, kitabı nəşr etmək hüququna malik olan Kolumbiya xarici işlər nazirliyinin göstərişi və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Tərcümə Mərkəzinin, xüsusilə də bu əsərlərin tərcümə və nəşr edilərək Azərbaycan oxucusuna çatdırılmasına böyük dəstək vermiş Mərkəzin direktoru Afaq Məsudun və işçi kollektivinin zəhməti sayəsində ərsəyə gəlib.

İnanıram ki, dost və mehriban Azərbaycanın dəyərli oxucuları bu kitabın vasitəsilə bir xalqın adət-ənənəsini və tarixini dahi Kolumbiya şairlərinin və müdriklərinin qələmində ölməzlik tapan poetik nümunələrdə oxuyub tanış olacaq.

Kolumbiya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı sabiq müvəqqəti işlər vəkili
Assad Xose Xater Penya

Prólogo

Por

Juan Felipe Robledo

Catalina González Restrepo

Antología, selección y edición

Proloq

Xuan Felipe Robledo
Katalina Qonsales Restrepo
Tartib və redaktə

La música verbal, el prodigio de habitar el mundo permitiendo que los versos hablen de unas circunstancias que nos sobrepasan con el poder del lenguaje que usamos con amor y esperanza, con deseo de transformar el tiempo que nos fue otorgado, le han dado a la poesía colombiana un talante de ensueño, marcado por la pretensión de tejer nuestras ilusiones con la convulsa realidad que nos tocó en suerte y hacerla más cercana y comprensible cuando su amarga lección parece intolerable.

Somos tierra de poetas, parecería que no había otra manera de con-vocar las palabras en los helados e incómodos salones por los que se pasearon en el siglo xix Rafael Pombo y José Asunción Silva, en un país donde la gramática y el buen decir estaban en boca de tantos. Tal vez éramos mejores cuando permitíamos que el canto aflorara en los labios y la música de los rondeles y las canciones infantiles inundara nuestros recuerdos, y nos sentíamos más felices convocando los cortejos galantes que fueron deseos de amor y belleza en los jardines de otro tiempo.

No quiere decir esto que nos hayamos refugiado en un castillo in-tocado, una torre de marfil inexpugnable a la terca materia de nuestros días como república, iniciada desde que el sueño de Simón Bolívar nos hizo libres, sino que hemos querido que en nuestros versos se filtre lo más aéreo, lo más leve de nuestras existencias, para así volver a sabernos dueños de nuestro destino, hombres y mujeres capaces de vivir con valor y entrega a un ideal que transmute en oro el duro plomo de nuestros afanes.

En esta selección de diez poemas colombianos podemos apreciar cómo se ha escrito sobre nuestro

Ətrafımızda baş verənlər barədə həzin nəğmələrin və şeirlərin dili ilə danışa bilmək Kolumbiya poeziyasına xəyal əhvali-ruhiyyəsi bəxş edir. Bu poeziya, öz xəyallarımızı yaşadığımız reallıqla birləşdirmək və onun acı dərslərini nisbətən yüngülləşdirmək məqsədi daşıyır.

Ölkəmiz şairlər diyarıdır, əgər belə olmasaydı, Rafael Pombo və Xose Asunsion Silva kimi müəlliflərimizin XIX əsrdə gəzdiyi soyuq, narahat salonlara söz ustalığını və natiqliyi gətirmək olmazdı. Yəqin ki, nəğmələrin dillərdə gəzməsinə, rondo musiqilərinin və uşaq mahnılarının xatirələrimizi bəzəməsinə imkan verməklə ən düzgün işi görmüşük.

Bu o demək deyildir ki, bizlər kimsəsiz bir qəsə, Simon Bolivar xəyalının bizi azad etdiyi vaxtdan başlayan respublika dövrünün inadkar mahiyyəti üçün əlçatmaz olan bir qalaya sığınmışıq. Əksinə, mövcudluğumuzun ən xırda, ən önəmsiz parçalarının belə, şeirlərimizin süzgəcindən keçməsinə və bizlərin yenidən öz taleyimizin ağaları – zəhmətimizin bəhrəsini gətirəcək dəyərlər və ideallar uğrunda yaşamağa qadir insanlar olmağımızı istəmişik.

Kitabda yer almış on Kolumbiya şairinin şeirlərində ölkəmiz və qayğılarımız – soykökümüz, sevgi, gecə, həyat, təbiət, söz haqqında rəngarəng tonlarla yazılmış təsvirləri, eləcə də arzuların səsinin və həzin nüansların vəhdətini görə bilərsiniz.

país y nuestras preocupaciones: el origen, el amor, la noche, la vida, la naturaleza, la violencia o la palabra, con diversos tonos donde lo elegíaco y la voz del deseo se entrecruzan con vigor.

Mucho antes de que los españoles llegaran a América, las etnias indígenas habían nombrado y reinventado nuestro territorio, como vemos en el sugestivo poema de la creación de los koguis, donde el mito y el dominio de la comunidad les dan vida a estos versos que están en el origen de nuestra conciencia, en un lenguaje hoy por desgracia lejano pero no extinguido.

En la Colonia, sor Francisca Josefa del Castillo y Guevara se sumerge en el amor místico, vínculo de la unión transformante donde amante y amado disuelven sus límites y se entregan al poder de un delirio que es consuelo en las palabras y también realidad inefable más allá de sus fronteras.

Rafael Pombo, nuestro gran vate romántico, creó una poesía en la que conviven las grandes preguntas existenciales, el alivio ofrecido por las sugerencias del mundo infantil y un universo donde los hallazgos del arte se convierten en un bálsamo que intenta responder a nuestra angustia. “¡Feliz el que consulta / oráculos más altos que su duelo!”, nos dice de manera inolvidable.

José Asunción Silva, quien abrió la poesía colombiana a la modernidad y fue capaz del lirismo más puro y la ironía más acerba, escribió un poema que ya es un monumento en la lengua española: el “Nocturno”, en el que conviven lo imaginado y lo vivido, el sueño de la muerte y el deseo de la inmortalidad, la música y los colores; halago para los sentidos que permanecen en el lector de una forma sugestiva y po-

İspanların Amerikaya gəlişindən xeyli əvvəl yerli etnoslar yaşadığımız ərazilərə ad qoymuş, buraları kəşf etmişlər. Kogilərin yaradılış haqda qoşduqları poemada gördüyümüz kimi, həmin insanların həyata baxışından və əfsanələrdən qaynaqlanan bu şeirlər bizim şüurumuzun mayasındadır və təəssüf ki, tam məhv olmasa da, bu gün bizə uzaq görünən dil və ifadə tərzindədir.

Fransiska Xosefa del Kastilyo i Gevara öz yaradıcılığında mistik sevginin dərinliklərinə varır. Burada aşıqlə məşuq, bütün sədləri aşaraq, özlərini sevgi deyilən sərsəmliyin qüdrətinə təslim edirlər.

Dahi romantik şairimiz Rafael Pombo böyük ekzistensialist sualların mövcud olduğu bir poeziya yaratmışdır. “Xoşbəxtdir o kəs ki, əzablarından da uca kahinlərə sığınır!”, – deyə şair bunu unudulmaz bir tərzdə ifadə edir.

Kolumbiya poeziyasına müasirlik gətirmiş, yazılarında ən saf lirikayla ən kəskin kinayəni birləşdirməyə nail olmuş Xose Asunsion Silva ispan dilində ədəbi abidə hesab edilən bir poema yaratmışdır: “Lirik serenada” poemasında xəyali və yaşanmış hadisələr, ölüm və ölümsüzlük arzusu, musiqi və rənglər bir arada təsvir olunaraq oxucunun yaddaşında silinməz iz buraxır və Ruben Dario tərəfindən başladılmış modernizmin poetik sistemini gücləndirir.

Yorulmaz səyyah Porfirio Barba Yakob insan ruhunun dərinliklərində dəyişkən təbiətimizi təsvir edən münasibətlər və təlatümlər kəşf

tencian el sistema poético del modernismo iniciado por Rubén Darío.

Porfirio Barba Jacob, el viajero, el heterodoxo, el incansable, des-cubrió en las voltarias honduras del ánimo humano un universo de relaciones y transformaciones que dan cuenta de nuestra naturaleza proteica, y en un desgarrado canto nos habló de alegrías y tristezas que nos hacen ser veleta al viento, caña que ondula, pararrayos de un ánimo juguetero o lóbrego que nos define de manera magistral.

La poesía de León de Greiff, un torrente personalísimo en el que la inteligencia, los juegos verbales y el entusiasmo creador producen un tono único en nuestra tradición poética, nos lleva a descubrir las posibilidades de una expresión original y llena de guiños para un lector ávido de percepciones inéditas.

Aurelio Arturo le da vida al verde de todos los colores del Sur de Colombia. La magia en sus poemas nace de una contemplación honda y paciente de la realidad. Al penetrar con amor en el mundo de su infancia, sabe devolvernos la capacidad que tienen las palabras para ser imanes de belleza, hondas grutas de las que el poeta toma pocos elementos, pero decisivos; al haberse detenido mucho tiempo en ellos, nos los regresa depurados, intensificados, en esa peculiar actitud devota e íntima que marca su labor.

En “Llanura de Tuluá” de Fernando Charry Lara encontramos varias de las virtudes que su poesía defiende: pureza significativa, elegancia rítmica y factura refinada del verso, puestas al servicio de la denuncia de la violencia que ha marcado la historia de nuestro país, signadas por un poder expresivo que, asordinado, nos ofrece una verdad de naturaleza sutil y propia.

piísimos terminar la selección con dos poetas de

edərək, öz bəlağətli nəğməsində bizlərin külək qarşısında zəifliyimizə səbəb olan sevinc və kədərimizdən danışır.

Leon de Qreiffin poeziyasında öz əksini tapmış zəka, söz oyunları və yaradıcı entuziazm poetik yaradıcılığımızda müstəsna bir dəstxət formalaşdırır və oxuculara orijinal, sətiraltı mənalarla zəngin bir ifadə tərzini nümayiş etdirir.

Aurelio Arturo Kolumbiyanın cənubunun rəngarəng təbiətini canlı şəkildə təsvir edir. Müəllifin şeirlərindəki seyr, mövcud reallığın dərin və səbirlə dərk edilməsindən qaynaqlanır. Şair öz uşaqlıq illərinə sevgi ilə nəzər salaraq, həmin illərin dərin xatirələrinin az bir hissəsini, həm də usanmadan təsvir edir.

Fernando Çarri Laranın "Tulua düzənliyi" poemasında, müəllifin yaradıcılığında aparıcı rol oynayan bir sıra məqamlara, o cümlədən səliqə, ritmik eleqantlıq, səlis tərtibat kimi cəhətlərə rast gəlirik. Şair bu alətlərdən, ölkəmizin tarixində iz buraxmış zorakılıq dövrünü tənqid etmək üçün məharətlə istifadə edir.

Poeziya toplusunu Livan əsilli iki şairimiz – Meira Delmar və Covanni Kessepin əsərləri ilə tamamlamaq istərdik. Meira Delmarın şeirləri qədim bir sevgidən – dünyaya göz açmasından öncə yaşanmış, əcdadlarından gələn və ona bədii sözün qüdrəti ilə həyatda özünü təsdiq etməyə imkan vermiş bir sevgidən bəhs edir.

Covanni Kessepin, demək olar, ən populyar əsəri olan "Əcnəbinin nəğməsi"ndə öz əksini

ascendencia libanesa: Meira Delmar y Giovanni (^lessep, para mostrar cómo nos conectamos con tradiciones milenarias, que nos acercan a la poesía de un universo exquisito e intenso, con el cual empezamos a establecer puentes gracias a la publicación de estos poemas colombianos vertidos al árabe.

Los versos de Meira Delmar nos hablan de un amor antiguo, que viene desde antes de nacer, está en el origen de sus ancestros y la lleva a descubrir una raíz que la acerca a quienes la precedieron y le dieron forma a su manera particular de habitar en el mundo, atravesando mares y permitiéndole revelar con el poder de la poesía su afirmación en la vida.

La música de Giovanni (^lessep, aquella que encontramos en “Canto del extranjero”, quizás su poema más conocido, parece provenir de otras lenguas y otros universos. Su poesía celebra algo que está más allá de nuestra realidad inmediata y evoca jardines y castillos, en una suerte de alquimia en la que las palabras son ellas en su sentido evidente y son también otra cosa, manifestación de un misterio que reside en el amor, en un ejercicio de destreza compositiva y sinceridad del corazón que emociona al lector.

Nuestros destinos están signados, la poesía une los pueblos de formas misteriosas. Una verdad que descuella en los diez poemas incluidos en esta antología bilingüe, que han atravesado el tiempo y el espacio, haciendo posible que sintamos el prodigio de estar vivos.

tapmış musiqi, sanki başqa dünyalardan gəlir və başqa dillərdə yazılıb. Şairin poeziyası bizim tanıdığımız gerçəkliklərin hüdudlarından kənarında mövcud olan anlayışlardan bəhs edir və burada istifadə olunan sözlər, öz mənalarını ifadə etməklə yanaşı, məhəbbətin sehriylə yüklənmiş mətləbləri də özündə əks etdirir.

Poeziya insanları, xalqları əsrarəngiz şəkildə bir-birinə bağlayır və bu antologiyaya daxil edilmiş şeir nümunələri zaman və məkan hüdudlarını aşaraq, bu möcüzənin bir daha gerçəkləşməsinə imkan verir.

Los koguis, considerados hijos del tigre y autodenominados hermanos mayores, habitan en la Sierra Nevada de Santa Marta. El mito kogui de “La creación” fue transcrito por Gerardo Reichel-Dolmatoff (Revista del Instituto Etnológico Nacional, 1950) y versificado por Ernesto Cardenal (revista Eco, núm. 95, marzo de 1968).

Kogilər, pələngin oğulları hesab olunur və özlərini “böyük qardaşlar” adlandırırlar. Onlar Santa Martanın Sierra Nevada ərazisində yaşayır. Kogilərin “Yaradılış” əfsanəsi Xerardo Reiçel – Dalmatoff tərəfindən yazıya alınıb (Milli Etnologiya İnstitutunun jurnalı, 1950) və Ernesto Kardanel tərəfindən şeir halına salınıb (“Exo” jurnalının 95-ci nömrəsi, mart, 1968).

La creación

Primero estaba el mar. Todo estaba oscuro.
No había sol, ni luna, ni gente, ni animales, ni
plantas.
Sólo el mar estaba en todas partes.
El mar era la Madre.
Ella era agua y agua por todas partes
y ella era río, laguna, quebrada y mar
y así ella estaba en todas partes.
Así, primero, sólo estaba la Madre.
Se llamaba Gaulchovang.
La Madre no era gente, ni nada, ni cosa alguna.
Ella era Aluna [pensamiento o idea]
Ella era espíritu de lo que iba a venir
y ella era pensamiento y memoria.
Así la Madre existió sólo en aluna en el mundo
más bajo,
en la profundidad,
sola.
Entonces cuando existió así la Madre,
se formaron arriba las tierras, los mundos, hasta
donde está hoy
/nuestro mundo.
Eran nueve mundos y se formaron así:
primero estaba la Madre y el agua y la noche.
No había amanecido aún.

Yaradılış

Əvvəl dəniz vardı.
Qaranlıqdı yer üzü.
Nə günəş, nə ay,
nə adamlar, nə başqa canlı,
nə də bitkilər vardı.
Hər yanı su, yalnız su,
Dəniz – Ana dəniz.
O çay, o göl axın-axın,
Hər yan, hər yer belə idi –
Əvvəl yalnız Ana vardı.
Adı Qaulçovanq idi.
O nə insan, nə də başqa şey...
O, Xəyal idi.
Olacaqlar onun ruhu –
Xatirə və xəyal idi...
Beləcə, xəyalda doğuldu Ana,
Tənha Ana.
Ana mövcud olanda
yuxarıda torpaqlar yarandı –
bizim bugünkü dünyamız...
Doqquz dünya belə yarandı,
əvvəlcə Ana və su,
Ana və gecə yarandı,
Səhər hələ açılmayıb.
Ananın adı onda
Se-ne-nulaq idi.
Bir də Ata vardı;
Adı da Kata Ke-ne-ne-nulanq idi.

La Madre se llamaba entonces Se-ne-nuláng.
También existía un Padre que se llamaba Kata
Ke-ne-ne-Nuláng.
Ellos tenían un hijo que llamaban Bunkua-sé.
Pero ellos no eran gente, ni nada, ni cosa al-
guna.
Ellos eran aluna. Eran espíritu y pensamiento.
Eso fue el primer mundo, el primer puesto y el
primer instante.
Entonces se formó otro mundo más arriba, el
segundo mundo.
Entonces existía un Padre que era un tigre.
Pero no era tigre como animal, sino era tigre en
aluna.
Entonces se formó otro mundo más arriba, el
tercer mundo.
Ya empezó a haber gente. Pero no tenían huesos
ni fuerza.
Eran como gusanos y lombrices.
Nacieron de la Madre.
Entonces se formó el cuarto mundo.
Su Madre se llamaba Sáyaganeya-yumáng
y había otra Madre que se llamaba Disi-se-yun-
taná
y un Padre que se llamaba Sai-taná.
Este Padre fue el primero que sabía ya cómo iba
a ser

Onların bir övladı vardı;
Adına Bunkua-se deyirdilər.
Amma onlar nə bir adam,
Nə də özgə canlı deyildilər.
Onlar xəyal idi, onlar ruh idi.
Bu, birinci dünya,
Birinci məkan,
Birinci məqam idi.
Sonra daha yuxarıda
Başqa dünya yarandı,
İkinci dünya.
O zaman bir Ata vardı,
Özü də pələng idi.
O, heyvan deyildi ki...
xəyalda pələng idi.
Sonra daha yuxarıda
Başqa dünya yarandı,
Üçüncü dünya.
Orda artıq adamlar vardı –
Amma nə sümükləri,
Nə də gücləri vardı.
Qurdlar, soxulcanlar kimi
Anadan yaranmış
Canları vardı.
Sonra dördüncü dünya yarandı.
Onun anası
Sayaqaneya-yumanq adlanırdı.
Orda başqa Ana vardı,
Adı Disi-se-yuntana.
Bir ata vardı,
Adı Sai-tana.

/la gente de nuestro mundo.

Y fue el primero que sabía que iba a tener
cuerpo, piernas,

/brazos y cabezas.

Entonces se formó otro mundo y en este mundo
estaba la Madre

/Enkuane-ne-nuláng.

Entonces no había casas todavía pero ahora se
formó

/la primera casa,

no con palos ni bejuco ni paja, sino en aluna, en
el espíritu, no más.

Entonces ya existían Kashindúkua, Noana-se y
Nánacu.

Entonces ya había gente pero aún les faltaban
las orejas,

/los ojos y las narices.

Sólo tenían pies.

Entonces la Madre mandó que hablaran.

Fue la primera vez que gente habló,
pero como no tenían lenguaje todavía, iban y
decían:

sai-sai-sai (“noche-noche-noche”).

Ya había cinco mundos.

Entonces se formó el sexto mundo.

Su Madre era Bunkuáne-ne-nuláng; su Padre
era Sai chaká.

İlk dəfə bu Ata bilirdi,
Bizim dünyamızın kefi başladı –
Adamların bədəni, ayaqları, qolları
və başları olacaq,
Sonra başqa dünya yarandı,
Bu dünyada Ana vardı –
Enkuane-ne-nulanq.
O vaxt hələ evlər yoxdu.
Amma indi yarandı
Birinci ev.
Şalbandan, qarğıdan,
Samandan yox,
Xəyalda, ruhda yarandı.
O vaxt artıq Kaşindukua,
Noana-se və Nanaku vardı.
O vaxt artıq adamlar peyda oldu,
Amma hələ qulaqları,
Gözləri və burunları yoxdu.
Yalnız ayaqları vardı.
Onda Ana əmr etdi ki:
Danışsınlar.
Adamlar ilk dəfə onda danışdı,
Dilləri olmadığından, dedikləri
Sai-sai-sai
Yəni, gecə-gecə-gecə kimi...
Səslənirdi.
Artıq beş dünya vardı.
Sonra altıncı dünya yarandı.
Onun Anası
Bunkuane-ne-nulanq –
Atası Sai çaka idi.

Ellos ya iban formando un cuerpo entero con
brazos, pies y cabeza.

Entonces empezaron a nacer los Dueños del
Mundo.

Eran primero dos: el Bunkua-se azul y el
Bunkua-se negro.

Se dividió el mundo en dos partes en dos lados:
el Azul y el Negro,

y en cada uno había nueve Bankua-se.

Los del Lado Izquierdo eran todos Azules
y los del Lado Derecho eran todos Negros.

Entonces se formó el séptimo mundo y su
Madre era Ahunyika.

Entonces el cuerpo aún no tenía sangre
pero ahora comenzaba a formarse sangre.

Entonces se formó el octavo mundo y su Madre
se llamaba Kenyajé.

Su Padre era Ahuína-Katana.

Pero cuando se formó este mundo, lo que iba a
vivir luego,

/no estaba aún completo.

Pero ya casi.

Entonces había aún agua en todas partes.

Aún no había amanecido.

Entonces se formó el noveno mundo.

Pero no había tierra aún.

Aún no había amanecido.

Artıq onlar qolları, ayaqları,
başları olan bədən yaradırdılar.

Onda dünyanın sahibləri
doğulmağa başladı.

Əvvəlcə iki nəfər idi,

Bunkua-se – mavi,

Bunkua-se – qara.

Dünya iki hissəyə

Bölündü yavaş-yavaş

Mavi və Qaraya.

Və hər birində

doqquz Bankua-se vardı.

Sol tərəfdəkilər hamısı Mavi,

Sağ tərəfdəkilər hamısı Qara.

Sonra yeddinci dünya yarandı –

Anası Aunika –

O vaxt bədəndə qan yoxdu,

Amma indi qan yarandı...

Sonra səkkizinci dünya yarandı,

Anası Kenyaxe adlanırdı,

Atası Auina-Katana.

Amma bu dünya yarananda

Hər şey sona çatmamışdı.

Amma az qalmışdı,

Hər tərəf su, hər yan su,

Səhər hələ açılmamışdı.

Sonra doqquzuncu dünya yarandı.

Amma torpaq yox idi.

Hələ səhər açılmamışdı...

**FRANCISCA JOSEFA DEL CASTILLO
Y GUEVARA (TUNJA, 1671-1742)**

*A los dieciocho años ingresó al Convento de Santa Clara, donde llegó a ser abadesa. Por orden de su confesor, empezó a escribir sus experiencias en el libro *Sentimientos espirituales (o Afectos)* en prosa, con versos intercalados, seguido del libro autobiográfico *Vida*.*

**FRANSİSKA XOSEFA DEL KASTİLYO İ
GEVARA (1671-1742)**

*On səkkiz yaşında Santa Klara monastırına daxil
olub və orada rahibəlik edib. Keşişin göstərişi ilə öz
təcrübələrini "İlahi hisslər" kitabında nəsrə, qafiyəsiz
şeirlər şəklində qələmə alıb, daha sonra "Həyat" adlı
avtobioqrafik kitab yazıb.*

Afecto 45

*Deliquios del Divino Amor
en el corazón de la criatura y en
las agonías del Huerto*

I

El habla delicada
del amante que estimo,
miel y leche destila
entre risas y lirios.

Su meliflua palabra
corta como rocío,
y con ella florece
el corazón marchito.

Tan suave se introduce
su delicado silbo
que duda el corazón
si es el corazón mismo.

Tan eficaz persuade,
que cual fuego encendido
derrite como cera
los montes y los riscos.

Tan fuerte y tan sonoro
es su aliento divino,
que resucita muertos,
y despierta dormidos.

Məhəbbət 45

*Bəndənin ürəyində və Bağ ıztırablarında
(İsanın düşdüğü Zeytun bağı)
ilahi sevginin vəcdə gəlməsi*

I

Sevgilimin
zərif nitqi –
bal və süd axır,
gülüşlər və zanbaqlar arasından.

Onun şipşirin sözləri
şeh qədər qısa.
Və onunla çiçəklənir
solmuş ürək.

Elə yumşaq eşidilir
onun incə fısıltısı,
Ürək də şübhəyə düşür,
bəlkə, öz səsi deyə.

Elə güclü inandırır
yandırılmış alov –
mum kimi əridir
dağları, qayaları.

Elə güclü, xoşdu səsi,
ölüləri dirildir.
yatmışları oyadır,
Onun ilahi nəfəsi.

Tan dulce y tan suave
se percibe al oído
que alegra de los huesos
aún lo más escondido.

II

Al monte de la mirra
he de hacer mi camino,
con tan ligeros pasos,
que iguale al cervatillo.

Mas ¡ay Dios! que mi amado
al huerto ha descendido,
y como árbol de mirra
suda el licor más primo.

De bálsamo es mi amado
apretado racimo
de las viñas de Engadi,
el amor le ha cogido.

De su cabeza el pelo,
aunque ella es oro fino,
difusamente baja
de penas a un abismo.

El rigor de la noche
le da el color sombrío,
y gotas de su hielo
le llenan de rocío.

Elə şirin, elə yumşaq
səsi gəlir qulaqlara,
Sümüklərin sızıltısı
qəfil çatır oynaqlara.

II

Qatranlı dağdan
salacağam yolumu.
Kabarqa¹ kimi
asta-asta addımlarla.

İlahi! Mənim sevdiyim
enib zeytun bağına.
Qatrantək maye axır
açılan qucağına.

Sevdiyim, ətir saçır
mənim dərdiyim salxım,
enqadin üzümlüyü
olacaq sevgi payım.

Gecənin bu sıxlığı
ona tutqun rəng verir
Baxsan, buz damcıları
onu da şehləndirir.

Sevdiyimi, İlahi,
kim qorxuda bildi ki?
Nəfəs getdi, gəlmədi –
bu yarıcan öldü ki?

¹kabarqa – Sibirdə yaşayan maralabənzər kövşəyən heyvan növü

¿Quién pudo hacer, ¡ay cielo!
temer a mi querido
que huye el aliento y queda
en un mortal deliquio?

Rojas las azucenas
de sus labios divinos,
mirra amarga destilan
en su color marchitos.

Huye Aquilo, ven Austro,
sopla en el huerto mío,
las eras de las flores
den su olor escondido.

Sopla más favorable,
amado vientecillo,
den su olor los aromas
las rosas y los lirios.

Mas ¡ay! que si sus luces
de fuego y llamas hizo
hará dejar su aliento
el corazón herido.

Yasəməntək qırmızı,
incə dodaqlarından,
Acı qatran tökülür
solğun yanaqlarından.

Aqilo get, Austro gəl,
üfür mənim bağıma.
Gizli ətriniz gəlsin
Ləklərimin baxtına.

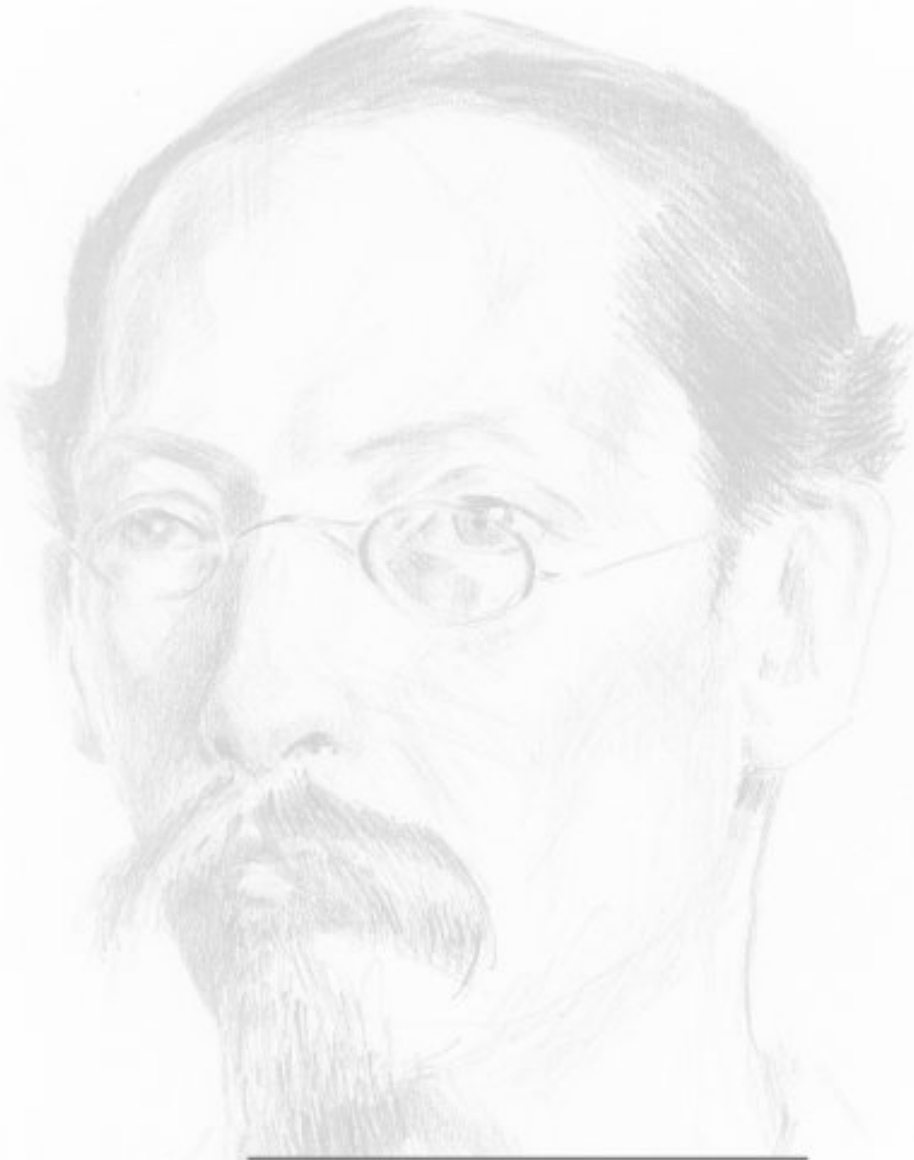
Yaxşı əs, sevimli yel,
Sevimli yel, yaxşı əs.
Qızılgüldən, zanbaqdan
Qoy gəlsin təzə nəfəs...

Onun gur işıqları –
Od-alovdan dirəyi.
Tükənəcək nəfəsi
yaralanmış ürəyin.

RAFAEL POMBO (BOGOTÁ, 1833-1912)

Poeta, dramaturgo, traductor y periodista. Publicó Cuentos pintados (1867) y Cuentos morales para niños formales (1869). Su obra poética fue recogida por primera vez en 1916 en una edición oficial, bajo la dirección de Antonio Gómez Restrepo. La editorial Aguilar de Madrid publicó en 1957 sus Poesías completas.

RAFAEL POMBO (1833-1912)

Şair, dramaturq, tərcüməçi və jurnalist. "Alabəzək" (1867) və "Yetkin uşaqlar üçün mənəvi hekayələr" (1869) kitablarının müəllifidir. Şeirləri ilk dəfə 1916-cı ildə Antonio Qomez Restreponun rəhbərliyi ilə toplu şəkildə buraxılıb. "Aguilar de Madrid" nəşriyyatı isə 1957-ci ildə Rombonun "Bütün şeirləri" kitabını dərc edib.

De noche

*La vieillesse est une voyageuse
de nuit.*

Chateaubriand

No ya mi corazón desasosiegan
las mágicas visiones de otros días.
¡Oh Patria! ¡oh casa! ¡oh sacras musas mías!...
...¡Silencio! Unas no son, otras me niegan.

Los gajos del pomar ya no doblegan
para mí sus purpúreas ambrosías;
y del rumor de ajenas alegrías
sólo ecos melancólicos me llegan.

Dios lo hizo así. Las quejas, el reproche
son ceguedad. ¡Feliz el que consulta
oráculos más altos que su duelo!

Es la Vejez viajera de la noche;
y al paso que la tierra se le oculta,
ábrese amigo a su mirada el cielo.

Gecə vaxtı

Qocalıq gecənin səyyahıdır.

Şatobrian

Daha ürəyimi təşvişə salmır,
Ötən günlərimin sirli kabusu.
Məni inkar edir bu Vətən, bu el –
İlham pərilərim – ömür yavrusu.

Mənə sarı əymir çiçəklərini,
Meyvə bağlarının budaqları da.
Uzaq sevinclərin səs-küyü qalıb –
Əks-səda verir qulaqlarımda.

Allahın əmridir: Qaranlıq çöküb.
Xoşbəxtədi o kəs ki, əzablarından
Uca kahinlərə sığına bilər.

Qocalıq gecənin səyyahı imiş –
Yolu bağlanarsa bu yer üzündə,
Yönəldər səmaya baxışlarını.

JOSÉ ASUNCIÓN SILVA
(BOGOTÁ, 1865-1896)

Poeta, novelista y traductor. En 1892 escribió el célebre poema "Nocturno III" o "Una noche". En el naufragio del vapor L'Amérique en 1895 perdió buena parte de su obra. En Bogotá reorganizó el Libro de versos y reescribió la novela De sobremesa. Se disparó un tiro en el corazón la noche del 23 de mayo de 1896.

XOSE ASUNSI3N SİLVA (1865-1896)

Şair, nasir və tərcüməçi. 1892-ci ildə məşhur "III lirik serenada" və ya "Bir gecə" poemasını yazıb. 1895-ci ildə "L' Amerique" gəmisinin qəzaya uğraması nəticəsində yaratdıqlarının böyük hissəsini itirib. Boqotada "Şeirlər kitabı"nı bərpa edəndən sonra "Masaiüstü" romanını yenidən işləyib. 1896-cı ilin 23 may gecəsi ürəyinə güllə vuraraq intihar edib.

Nocturno

I

Una noche,
Una noche toda llena de murmullos, de perfumes
y de música de alas,
Una noche
En que ardían en la sombra nupcial y húmeda las
luciérnagas fantásticas,
A mi lado lentamente, contra mí ceñida toda,
muda y pálida,
Como si un presentimiento de amarguras infinitas
Hasta el más secreto fondo de las fibras te agitara,
Por la senda florecida que atraviesa la llanura
Caminabas.
Y la luna llena
Por los cielos azulosos, infinitos y profundos
esparcía su luz blanca,
Y tu sombra
Fina y lánguida,
Y mi sombra
Por los rayos de la luna proyectadas,
Sobre las arenas tristes
De la senda se juntaban,
Y eran una,
Y eran una,
Y eran una sola sombra larga
Y eran una sola sombra larga
Y eran una sola sombra larga...

II

Esta noche
Solo; el alma
Llena de las infinitas amarguras y agonías
de tu muerte,
Separado de ti misma por el tiempo, por la tumba

Lirik serenada

I

Gecə.
Pıçıltı, ətirlə dolu musiqili bir gecə,
Sehrli işıldaquşların
nəmli toy çadırına
ışığı saldığı gecə,
Yavaşca mənə qısılib,
səssiz və solğun.
Gələcəyindən xəbər verən
acı hisslərin,
Ən gizli, ən dərin xatirələrin.
Düzənlik boyu gül-çiçəkli yolda sən
Gəzirdin.
Və dolan ay
bəyaz işığını səpirdi sonsuz səmələrə.
Və sənün kölgən
Zərif və uzun.
Və mənün kölgəm
Cığırın kədərli qumları üzərində
Əks olunan ay işığında birləşirdilər.

Və bir olurdular.
Və bir olurdular.

Bir uzun kölgəyə dönürdülər,
Bir uzun kölgəyə dönürdülər,
Bir uzun kölgəyə dönürdülər...
Bu yalnız gecədə
Ölümünün yangıları ilə dolu olan

y la distancia,
Por el infinito negro
Donde nuestra voz no alcanza,
Mudo y solo
Por la senda caminaba...
Y se oían los ladridos de los perros a la luna,
A la luna pálida,
Y el chillido
De las ranas...
Sentí frío; era el frío que tenían en tu alcoba
Tus mejillas y tus sienes y tus manos adoradas,
Entre las blancuras nórdicas
De las mortuorias sábanas,
Era el frío del sepulcro, era el hielo de la muerte
Era el frío de la nada,
Y mi sombra,
Por los rayos de la luna proyectada,
Iba sola,
Iba sola,
Iba sola por la estepa solitaria,
Y tu sombra esbelta y ágil
Fina y lánguida,
Como en esa noche tibia de la muerta primavera,
Como en esa noche llena de murmullos,
de perfumes, y de /músicas de alas,
Se acercó y marchó con ella
Se acercó y marchó con ella...
Se acercó y marchó con ella...
¡Oh las sombras enlazadas!
¡Oh las sombras de los cuerpos que se juntan con
las sombras
/de las almas!...
¡Oh las sombras que se buscan en las noches de
tristezas
/y de lágrimas!...

Və səndən zaman, məzar məsafəsiylə ayrı
düşmür ürək,
Səsimizin yetmədiyi sonsuz qaranlığa doğru
Səssiz və yalnız addımlayırdı.

Həmin cığırda
Üşüdüm: yanaqlarının və əllərinin
Qar bəyazının kəfəninə
qalmış soyuğu idi,
Qəbrinin soyuğu idi,
Ölümünün soyuğu idi.

Və mənim kölgəm,
Ayın yerdə əks olunan işığında
Yalqız gedirdi,
Yalqız gedirdi...
Tənha çöldə yalnız gedirdi
Sənin zərif, uzun kölgən,
Sərin son yaz axşamı.
Pıçıltı, ətir və musiqi dolu o axşam,
Mənim kölgəm yaxınlaşdı, onunla bərabər
yeridi.
Mənim kölgəm yaxınlaşdı, onunla bərabər
yeridi.
Mənim kölgəm yaxınlaşdı, onunla bərabər
yeridi.
Ah, qovuşmuş kölgələr!
Ah, qəlblərin kölgələriylə
birləşən bədən kölgələri!
Ah, kədər və göz yaşlarıyla dolu
Gecələrdə axtarılan kölgələr!

PORFIRIO BARBA JACOB
(1883-1942)

Porfirio Barba Jacob (seudónimo de Miguel Ángel Osorio Benítez. Santa Rosa de Osos, Antioquia, 1883-Ciudad de México, 1942). Poeta y periodista. Viajó por Centroamérica, las Antillas, México, Estados Unidos y Perú. Mientras vivía se hicieron tres recopilaciones de sus versos: Rosas negras (1932), Canciones y elegías (1932) y La Canción de la vida profunda y otros poemas (1937).

PORFİRİO BARBA YAKOB
(1883-1942)

PORFİRİO BARBA YAKOB (təxəllüsüdür, əsl adı Migel Anxel Osorio Benitezdir. Santa Rosa de Osos, Antiokia, 1883 – Mexiko 1942). Şair və jurnalist. Səyyah kimi Mərkəzi Amerika, Antil adaları, Meksika, Amerika Birləşmiş Ştatları və Perunu gəzib dolaşmış. Yaşadığı dövrdə şeirləri üç külliyyatda dərc edilib: "Qara qızılgüllər" (1932), "Nəğmələr və elegiyalar" (1932) və "Dərin həyat haqda nəğmə və digər şeirlər" (1937).

Canción de la vida profunda

Hay días en que somos tan móviles, tan móviles,
como las leves briznas al viento y al azar...
Tal vez bajo otro cielo la Gloria nos sonría...
La vida es clara, undívaga y abierta como un mar...

Y hay días en que somos tan fértiles, tan fértiles,
como en Abril el campo, que tiembla de pasión;
bajo el influjo pródigo de espirituales lluvias,
el alma está brotando florestas de ilusión.

Y hay días en que somos tan sórdidos, tan sórdidos,
como la entraña oscura de obscuro pedernal;
la noche nos sorprende, con sus profusas lámparas,
en rútilas monedas tasando el Bien y el Mal.

Y hay días en que somos tan plácidos, tan plácidos...
—¡niñez en el crepúsculo! ¡lagunas de zafir!—
que un verso, un trino, un monte, un pájaro que cruza,
¡y hasta las propias penas! nos hacen sonreír...

Y hay días en que somos tan lúbricos, tan lúbricos,
que nos depara en vano su carne la mujer;
tras de ceñir un talle y acariciar un seno,
la redondez de un fruto nos vuelve a estremecer.

Dərin həyat haqda nəğmə

Günlər də dəyişir havalar kimi,
Küləyə qoşulub yağan yağıştək.
Xoşbəxtlik göz vurur səma altında,
Dalğalar dənizdə açan naxıştək.

Günlər elə xoşdu, elə uğurlu,
Apreldə ehtiras gətirən çöltək.
Yağan yağışların xeyri bir yana,
Ürəkdə xəyallar gerçəkləşəcək.

Elə günlər olur, qanımız qara,
İçimiz qarqara çaxmaq daşdı.
Gecə yanıb-sönən daş lampalarla
Xeyir-şəri ölçmək daha yaxşıdı.

Elə günlər olur, sakitik, sakit,
Uşaqılıq vaxtıdı yaqut rəngli göl.
Bir şeir, musiqi, bir dağ, uçan quş –
Bircə təbəssümə ya yxıl, ya öl.

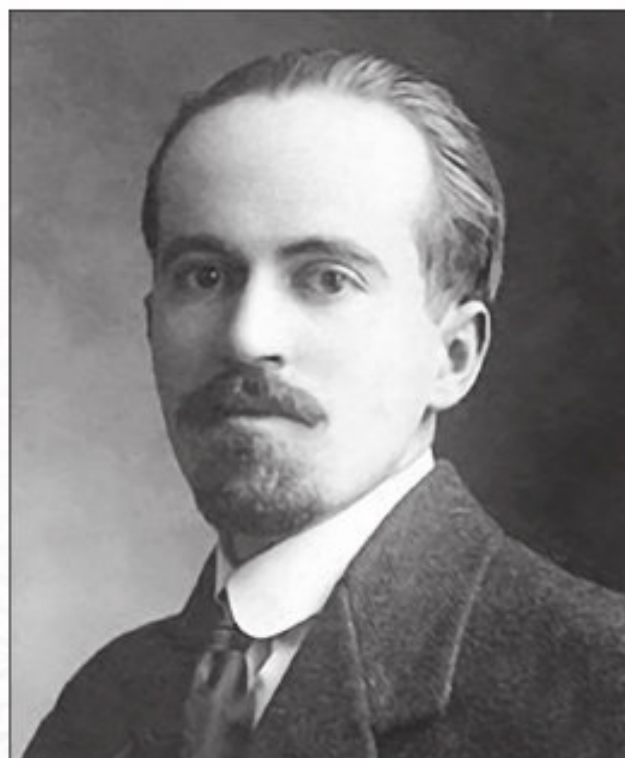
Şəhvət sevdası var ötən günlərin,
Qadın bədəninin ovsunu nədir.
Bir bel qucaqlayıb, sinə öpürük,
Şamama sinələr ruhu titrədir.

Y hay días en que somos tan lúgubres, tan lúgubres,
como en las noches lúgubres el llanto del pinar:
el alma gime entonces bajo el dolor del mundo,
y acaso ni Dios mismo nos pueda consolar.

Mas hay también ¡oh Tierra! un día... un día... un día
en que levamos anclas para jamás volver;
un día en que discurren vientos ineluctables...
¡Un día en que ya nadie nos puede retener!

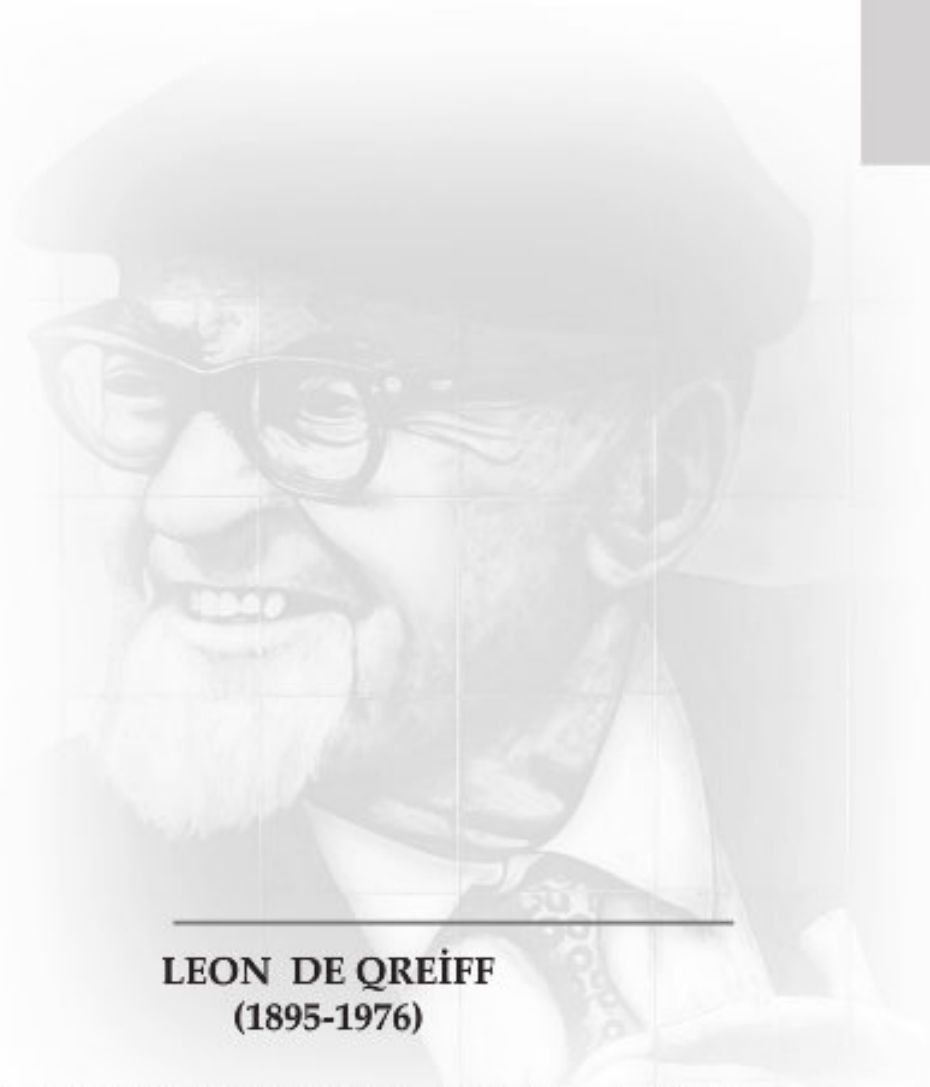
Elə günlər olur qəmginik, qəmgin,
Bir şam meşəsinin fəryadı gəlməz.
Ürək inildəyir dünya köçündən,
Allah da təsəlli göndərə bilməz.

Bir gün də, bir gün də, ey gidi Dünya,
Lövbəri qaldıran – saxlaya bilməz.
Qabağınmaz küləklər əsər,
Allah da bizlərə ağlaya bilməz.

LEÓN DE GREIFF
(1895-1976)

León de Greiff (Medellín, 1895-Bogotá, 1976). Poeta y periodista. Formó parte de los grupos que editaron las revistas Panida (Medellín) y Los Nuevos (Bogotá). Publicó: Tergiversaciones (1925), Libro de signos (1930), Variaciones alrededor de nada (1936), Prosas de Gaspar (1937), Fárrago (1954), Velero paradójico (1957) y Nova et vetera (1973).

LEON DE QREİFF
(1895-1976)

LEON DE QREİFF (Medelyin, 1895 – Boqota, 1976). Şair və jurnalist. "Panida" (Medelyin) və "Yenilər" (Boqota) jurnallarının redaksiya heyətinin üzvü olub. "Təriflər" (1925), "İşarələr kitabı" (1930), "Heç nə ətrafında təbəddülət" (1936), "Qaspar nəsri" (1937), "Artıqlıq" (1954), "Təzadlı şam ustası" (1957), "Yeni və köhnə" (1973) kitabları dərc edilib.

Relato de Sergio Stepansky

*Juego mi vida!
Bien poco valía!
La llevo perdida
sin remedio!*

Erik Fjordson

Juego mi vida, cambio mi vida.
De todos modos
la llevo perdida...
Y la juego o la cambio por el más infantil espe-
jismo,
la dono en usufructo, o la regalo...
La juego contra uno o contra todos,
la juego contra el cero o contra el infinito,
la juego en una alcoba, en el ágora, en un garito,
en una encrucijada, en una barricada, en un motín;
la juego definitivamente, desde el principio hasta
el fin,
a todo lo ancho y a todo lo hondo
—en la periferia, en el medio,
y en el sub-fondo...—
Juego mi vida, cambio mi vida,
la llevo perdida
sin remedio.
Y la juego, —o la cambio por el más infantil espe-
jismo,
la dono en usufructo, o la regalo...:
o la truco por una sonrisa y cuatro besos:
todo, todo me da lo mismo:

Serxio Stepanskinin nağılı

*Həyatımı oynayıram!
Onsuz da dəyəri yoxdu!
Uduzuram onu çarəsiz
şəkildə!*

Erik Fxordson

Oynayıram,
Dəyişirəm həyatımı.
Uduzuram onu
İstənilən halda...

Ən sadələvh xəyaldı o,
Ya kirayə verirəm həyatımı,
Ya da bağışlayıram –
Oynayıram onunla...

Bir nəfərə,
Ya hər kəsə qarşı
Oynayıram onunla.
Oynayıram bir taxçada,
Bir qumarxanada,
Bir yolayrıcında,
Bir barrikadada,
Bir qiyamda...
Əvvəldən sonacan oynayıram onunla.
Enindən uzununacan –
Kandarında,

lo eximio y lo ruin, lo trivial, lo perfecto, lo malo...

Todo, todo me da lo mismo:

todo me cabe en el diminuto, hórrido abismo
donde se anudan serpentinos mis sesos.

Cambio mi vida por lámparas viejas
o por los dados con los que se jugó la túnica inconsútil:

—por lo más anodino, por lo más obvio, por lo más fútil:

por los colgajos que se guinda en las orejas

la simiesca mulata,

la terracota Nubia,

la pálida morena, la amarilla oriental, o la hiperbórea rubia:

cambio mi vida por un anillo de hojalata

o por la espada de Sigmundo,

o por el mundo

que tenía en los dedos Carlomagno: —para echar a rodar la

bola...

Cambio mi vida por la cándida aureola

del idiota o del santo;

la cambio por el collar

que le pintaron al gordo Capeto;

o por la ducha rígida que le llovió en la nuca
a Carlos de Inglaterra;

la cambio por un romance, la cambio por un soneto;

por once gatos de Angora,

por una copla, por una saeta,

por un cantar;

por una baraja incompleta;

Dibindən də aşağıda ...
Oynayıram həyatımı,
Çarəsiz şəkildə
Uduzuram onu...
Ya oynayıram onu,
Ya da sadələvh xəyala dəyişirəm,
Kirayə verirəm onu,
Hədiyyə edirəm.
Satıram bir təbəssümə,
Dörd öpüşə satıram,
Mənim üçün eyni şeydi,
Ləzzətli, bayağısı, mükəmməli,
ən pisi...
Dəyişirəm həyatımı köhnə lampalara,
Tikişsiz köynəyin oynadığı zərlərə.
Qulaqlardan asılan əşyalara,
Meymunabənzər mulat qadına –
Nubia səhrasının terrakotası¹,
Solğun əsmər, sarı şərqli, şimal sarışını.
Dəyişirəm həyatımı bir dəmir üzüyə,
Ya Seqmundun qılıncına,
Ya da Karlomaqnonun
Fırlatmaq üçün
Barmağında saxladığı dünyaya...
Dəyişirəm həyatımı
Axmağın ya müqəddəsin ağappaq haləsinə,
Dəyişirəm gombul Karetoya.
Asdıqları boyunbağıya;
Dəyişirəm bir romansa, bir sonetə..
Anqoranın on bir pişiyinə,

¹terrakota – rəngli gildən hazırlanmış şirəsiz keramika məmulatı

por una faca, por una pipa, por una sambuca...

vo por esa muñeca que llora
como cualquier poeta.

Cambio mi vida –al fiado– por una fábrica de
crepúsculos

(con arreboles);

por un gorila de Borneo;

por dos panteras de Sumatra;

por las perlas que se bebió la cetrina Cleopatra–

o por su naricilla que está en algún Museo;

cambio mi vida por lámparas viejas,

o por la escala de Jacob, o por su plato de lente-
jas...

¡o por dos huequecillos minúsculos

–en las sienas– por donde se me fugue, en gríseas
podres,

toda la hartura, todo el fastidio, todo el horror que
almaceno

/en mis odres...!

Juego mi vida, cambio mi vida.

De todos modos

la llevo perdida...

Bir kupletə, bir beytə,
Yarımqıq bir kar dəstinə,
Bir qatlama bıçağa, bir tənbəkiyə,
Bir asma körpüyə,
Yaxud
Bir şair kimi ağlayan müqəvvaya..
Dəyişirəm həyatımı – borca verirəm –
Al qırmızı buludlara,
Kalimantan qorillasına,
İki Sumatra bəbirinə;
Ya qəmli Kleopatranın içdiyi mirvarilərə –
Ya da hansısa muzeydə olan xırda burnuna.
Dəyişirəm həyatımı köhnə lampalara,
Ya Yakobin nərdivanına,
Ya da onun mərcimək boşqabına...
Gicgahlarda iki xırda deşiyə –
Hardan ki canımdan çıxıb irinlər,
Tuluğumda bəslədiyim
Bezginliyim, bütün vahiməm...

Oynayıram. Həyatımı,
Dəyişirəm
İstənilən halda
Uduzuram onu...

FERNANDO CHARRY LARA
(1920-2004)

Fernando Charry Lara (Bogotá, 1920-Washington, 2004). Publicó los libros de poemas Nocturnos y otros sueños (1949), Los adioses (1963) y Pensamientos del amante (1981). También es conocida su labor como ensayista en libros como Lector de poesía (1975) y Poesía y poetas colombianos (1985). Perteneció al grupo que se reunió en torno a la publicación de la revista Mito.

FERNANDO ÇARRİ LARA
(1920-2004)

FERNANDO ÇARRİ LARA (Boqota, 1920 – Vaşinqton, 2004). “Lirik serenadalar və digər yuxular” (1949), “Vidalaşmalar” (1963), “Sevgilinin düşüncələri” adlı şeir kitablarının müəllifidir. Həmçinin “Poeziya oxucusu” (1975) və “Poeziya və Kolumbiya şairləri” (1985) kitabları ilə publisist kimi tanınıb. Bir vaxtlar “Mif” jurnalının çapı ilə məşğul olan heyətin tərkibində olub.

Llanura de Tuluá

Al borde del camino, los dos cuerpos
Uno junto del otro,
Desde lejos parecen amarse.
Un hombre y una muchacha, delgadas
Formas cálidas
Tendidas en la hierba, devorándose.
Estrechamente enlazando sus cinturas
Aquellos brazos jóvenes,
Se piensa:
Soñarán entregadas sus dos bocas,
Sus silencios, sus manos, sus miradas.
Mas no hay beso, sino el viento,
Sino el aire
Seco del verano sin movimiento.
Uno junto del otro están caídos,
Muertos,
Al borde del camino, los dos cuerpos.
Debieron ser esbeltas sus dos sombras
De languidez
Adorándose en la tarde.
Y debieron ser terribles sus dos rostros
Frente a las
Amenazas y relámpagos.
Son cuerpos que son piedra, que son nada,
Son cuerpos de mentira, mutilados,
De su suerte ignorantes, de su muerte,
Y ahora, ya de cerca contemplados,
Ocasión de voraces negras aves.

Tulua düzənliyi

Yol kənarında iki bədən
Yan-yana,
Uzaqdan baxanda sanki sevişirlər.
Arıq bir oğlan və bir qız,
Mehribancasına
Ot üstündə uzanıblar.
Qucaqlayır o gənc qollar
Bir-birinin belini.
Düşünürsən:
Dodaq-dodağa verib xəyal qururlar.
Sükutları, əlləri, baxışları.
Amma öpüş yoxdur.
əvəzində külək var,
əvəzində hərəkətsiz yay havası.
Yan-yana yığılıb qalıb,
Ölmüş vəziyyətdə
Yol kənarında iki bədən.
Qamətli olmalıydı kölgələri,
Halsızlıqdan
Axşam vaxtı.
Və dəhşətli görünməli idi üz-gözləri,
Hədələr və zərbələr
Qarşısında.
Bədənlər ki daşdı, heç nədi,
Bədənlər ki yalandı, şikəst edilib,
Bəxtsiz taleləri – ölümləri.
Və indi yaxından baxanda, sanırsan –
Yem olublar acgöz qara quşlara...

AURELIO ARTURO
(1906-1974)

Aurelio Arturo (La Unión, Nariño, 1906-Bogotá, 1974). Poeta y periodista. En 1945, la Revista de la Universidad Nacional dio a conocer su poema Morada al Sur. En 1963, el Ministerio de Educación Nacional publicó con este título su único libro, el cual obtuvo el premio nacional de poesía Guillermo Valencia otorgado por la Academia Colombiana de la Lengua.

AURELIO ARTURO
(1906-1974)

AURELIO ARTURO (La Union, Narinyo, 1906 – Boqota, 1974). Şair və jurnalist. 1945-ci ildə Milli Universitetin jurnalında “Cənubda məskən” poeması işıq üzü görüb. 1963-cü ildə Təhsil Nazirliyi müəllifin eyni adlı kitabını çap etdirib və bu kitab Kolumbiya Dilçilik Akademiyası tərəfindən “Gilyermo Valensia” milli şeir mükafatına layiq görülüb.

Morada al Sur

I

En las noches mestizas que subían de la hierba,
jóvenes caballos, sombras curvas, brillantes,
estremecían la tierra con su casco de bronce.
Negras estrellas sonreían en la sombra con dientes de oro.

Después, de entre grandes hojas, salía lento el mundo.
La ancha tierra siempre cubierta con pieles de soles,
(Reyes habían ardido, reinas blancas, blandas,
sepultadas dentro de árboles gemían aún
en la espesura).

Miraba el paisaje, sus ojos verdes, cándidos.
Una vaca sola, llena de grandes manchas,
revolcada en la noche de luna, cuando la luna sesga,
es como el pájaro toche en la rama, “llamita”,
“manzana de miel”.

El agua límpida, de vastos cielos, doméstica se arrulla.
Pero ya en la represa, salta la bella fuerza,
con majestad de vacada que rebasa los pastales.
Y un ala verde, tímida, levanta toda la llanura.

Cənubda məskən

Ot üstündə sayrışan qarışıq gecələrdə,
Cavan atlar, əyri, parlaq kölgələr...
Yeri lərzəyə saldı tuncdan dəbilqələri,
Ulduzlar qaranlıqda qızıl dişləri ilə
Gülümsəyər, dincələr.

Yarpaqlar arasında yeni dünya açılar,
Göllərin dərisiylə örtülər torpaq,
Ağ, yumşaq mələkləri yandırmışdı krallar.
Hələ də inildəyir
Ağaclar arasında basdırılmış adamlar.

Mənzərəyə baxırdı yaşıl, şəffaf gözləri,
Başdan-ayağa qədər palçıq içində inək.
Aylı gecədə haldan düşmüş
Aypara şəklində ay,
Budaqda ləngər vuran ağacdələyə bənzər.

Şəffaf su – səmalarda
Qulluqçu zümzüməsi,
Buxovlarını qırır sirli bir qüvvə ilə.
Otlaqlardan qayıdan sürü əzəmətilə
Bütün düzənliyi ayağa qaldıracaq,
İnək sürüsünün ecazkar səsi.

El viento viene, viene vestido de follajes,
y se detiene y duda ante las puertas grandes,
abiertas a las salas, a los patios, las trojes.
Y se duerme en el viejo portal donde el silencio
es un maduro gajo de fragantes nostalgias.

Al mediodía la luz fluye de esa naranja,
en el centro del patio que barrieron los criados.
(El más viejo de ellos en el suelo sentado,
su sueño, mosca zumbante sobre su frente lenta).

No todo era rudeza, un áureo hilo de ensueño
se enredaba a la pulpa de mis encantamientos.
Y si al norte el viejo bosque tiene un tic-tac profundo,
al sur el curvo viento trae franjas de aroma.

(Yo miro las montañas. Sobre los largos muslos
de la nodriza, el sueño me alarga los cabellos).

Külək gəlir,
Gəlir əynində yarpaqlar,
Otlaqlara açılan həyətlərin önündə
Durub tərəddüd edir,
Köhnə dəhlizlərdə yuxuya gedir,
Harda ki
Səssizlik – ətirli xatirələrin
dəymiş budağıdır..

Qulluqçuların süpürdüüyü
Həyətin ortasında
Portağal ağacından işıq süzülür hələ.
Ən yaşlı qulluqçu yerdə oturmuş,
Alnında milçək vızıldaıyır,
Yuxuda üzülür,
Üzülür belə.

Heç də hər şey pis deyildi,
Qızılı yuxu telləri –
Dolaşıqdı zövqlərimin məngənəsinə.
Şimalda qoca meşə bərkdən şaqqıldayırsa,
Külək akasiya kolları gətirir cənubda.
(Mən dağlara baxıram,
Dayənin uzun dizlərində yuxu tüklərimi uzadır)

II

Y aquí principia, en este torso de árbol,
en este umbral pulido por tantos pasos muertos,
la casa grande entre sus frescos ramos.
En sus rincones ángeles de sombra y de secreto.

En esas cámaras yo vi la faz de la luz pura.
Pero cuando las sombras las poblaban de musgos,
allí, mimosa y cauta, ponía entre mis manos,
sus lunas más hermosas la noche de las fábulas.

Entre años, entre árboles, circuida
por un vuelo de pájaros, guirnalda cuidadosa,
casa grande, blanco muro, piedra y ricas maderas,
a la orilla de este verde tumbo, de este oleaje poderoso.

En el umbral de roble demoraba,
hacía ya mucho tiempo, mucho tiempo marchito,
el alto grupo de hombres entre sombras oblicuas,
demoraba entre el humo lento alumbrado
de remembranzas:

Oh voces manchadas del tenaz paisaje, llenas
del ruido de tan hermosos caballos que galopan bajo
/asombrosas ramas.

Yo subí a las montañas, también hechas de sueños,
yo subí, yo subí a las montañas donde un grito
persiste entre las alas de palomas salvajes.

II

Və buradan, bu ağac gövdəsindən,
itmiş addımlarla cilalanmış bu kandan –
budaqlar arasından başlayır bu köhnə ev.
Hər küncdə kölgələr –
Sirr mələkləri yatır.

Bu yerlərdə görmüşəm saf işığın üzünü,
Qaranlıqda yerləri mamır basanda.
Əfsanələr gecəsi utancaq və səbirlə,
Ən gözəl aylarını
Saf ovcuma basanda.

İllər arasında, ağaclar arasında,
Uçan quşların səsi – solmaz çiçəyi.
Böyük ev, ağ divar, daş və gözəl taxtalar,
Bu yaşıl təpəliyin düz ortasında..

Uçan zamandan bəri qapının kandarında,
Yorğun halda ləngiyirdi bu palıd.
Bir dəstə adam da əyri kölgələriylə
Ləngiyirdi xatirələrdən,
Astaca qalxan tüstünün arasından.

Ah, qatı mənzərənin xallı səsləri –
Budaqlar altında şütüyən çağlara,
Gözəl atların səsinə qarışmış.
Mən dağlara qalxdım,
Xəyalımdan qalan dağlara,
Mən qalxdım,

Te hablo de días circuidos por los más finos árboles:
te hablo de las vastas noches alumbradas
por una estrella de menta que enciende toda sangre:

te hablo de la sangre que canta como una gota solitaria
que cae eternamente en la sombra, encendida:

te hablo de un bosque extasiado que existe
sólo para el oído, y que en el fondo de las noches pulsa
violas, arpas, laúdes y lluvias sempiternas.

Te hablo también: entre maderas, entre resinas,
entre millares de hojas inquietas, de una sola
hoja:

pequeña mancha verde, de lozanía, de gracia,
hoja sola en que vibran los vientos que corrieron
por los bellos países donde el verde es de
todos los colores,
los vientos que cantaron por los países de Colombia.

Te hablo de noches dulces, junto a los manantiales,
/junto a cielos,
que tiemblan temerosos entre alas azules:
te hablo de una voz que me es brisa constante,
en mi canción moviendo toda palabra mía,
como ese aliento que toda hoja mueve en el sur,
tan dulcemente,
toda hoja, noche y día, suavemente en el sur.

Qalxdım o dağlara.
Orada bir qışqırıq qalır,
Qalır vəhşi göyərçinlərin
 Qanadları arasında.
Sənə ən incə ağaclarla dövrələnmiş

Günlərdən danışırım,
Qanımlı qaynadan nanəli ulduzun
İşıqlandırdığı uzun gecələrdən danışırım
Sənə.
Tənha damlatək oxuyan qandan
Danışırım sənə.
Alovlanmış halda, əbədi qaranlıqdı yolu –
Xumar olmuş bir meşədən danışırım Sənə.
Yalnız onu eşitmək olar – gecələrin
ortasında,
Violalar, arfalar, udlar
Və əbədi yağışlar səslənir.

Sənə bir də ağaclar, qatranlar
Və minlərlə yarpaqlar arasında
Tək qalan bir yarpaqdan danışırım.

Kiçik bir tərpaniş, bir zəriflik parçası,
təbiətin hər rəngə oyandığı,
gözəl ölkələrdən əsən,
Kolumbiya torpaqlarından ötüb-keçən,
Küləklərin üzünə toxunduğu
tək yarpaqdan danışırım.

III

En el umbral de roble demoraba,
hacía ya mucho tiempo, mucho tiempo marchito,
un viento ya sin fuerza, un viento remansado
que repetía una yerba antigua, hasta el cansancio.

Y yo volvía, volvía por los largos recintos
que tardara quince años en recorrer, volvía.

Y hacia la mitad de mi canto me detuve temblando,
temblando temeroso, con un pie en una cámara
hechizada, y el otro a la orilla del valle
donde hierve la noche estrellada, la noche
que arde vorazmente en una llama tácita.

Y a la mitad del camino de mi canto temblando
me detuve, y no tiembla entre sus alas rotas,
con tanta angustia, una ave que agoniza, cual pudo,
mi corazón luchando entre cielos atroces.

IV

Duerme ahora en la cámara de la lanza rota
en las batallas.
Manos de cera vuelan sobre tu frente
donde murmuran
las abejas doradas de la fiebre, duerme.

Sənə şirin gecələrdən danışırım,
Bulaqların yanında.
Mavi qanadların arasında qorxudan əsən
Bir səsdən danışırım sənə.

Mənim üçün həmişə əsən küləkdir,
Nəğmənin sözlərini hər zaman ilhama gətirir.
Necə ki yarpaqlar cənubda
Nəfəs verir şirin-şirin.
Bütün yarpaqlar –
Gecə-gündüz
cənubda həzin-həzin..

III

Qapının kandarında uzun zamandı,
Xeyli vaxtdı ləngiyirdi Palıd ağacı.
Haldan düşmüş, hərəkətsiz külək
Tərpədirdi – yorulana qədər köhnə bir otu.

Və mən qayıdırdım, qayıdırdım
Çəpərli uzun sahələrdən,
Onları gəzib-qurtarmağa on beş il lazım idi.

Nəğmənin tən yarısında ayaq saxladım əsə-əsə,
Bir ayağım ovsunlanmış bir sarayda,
Bir ayağım vadinin sahilində.
Qorxudan əsə-əsə,
Orda coşub daşır ulduzlu gecə,
O gecə alışıb-yanır sakit alovda...

El río sube por los arbustos, por las lianas, se acerca,
y su voz es tan vasta y su voz es tan llena.

Y le dices, repites: ¿Eres mi padre? Llenas el mundo
de tu aliento saludable, llenas la atmósfera.

—Soy el profundo río de los mantos suntuosos.

Duerme quince años fulgentes, la noche
ya ha cosido suavemente tus párpados,
como dos hojas más, a su follaje negro.

No eran jardines, no eran atmósferas delirantes.

Tú te acuerdas

de esa tierra protegida por una ala perpetua
de palomas.

Tantas, tantas mujeres bellas, fuertes, no, no eran
brisas visibles, no eran aromas palpables,

la luz que venía

con tan cambiantes trajes, entre linos,
entre rosas ardientes.

¿Era tu dulce tierra cantando, tu carne milagrosa,
tu sangre?

Todos los cedros callan, todos los robles callan.

Y junto al árbol rojo donde el cielo se posa,
hay un caballo negro con soles en las ancas,

Və nəğməmin yarışında dayandım əsə-əsə,
Qanadları sınımış bir quş qanad salır,
Dağlayır ürəyimi o quşun səsi.

IV

İndi sarayda yatır,
Döyüşdə əldən düşmüş halda.
Mumdan əllər gəzişir
Arıların vızıldadığı alnında.
Kollar, sarmaşıqlar üzərinə yaxınlaşır,
Səsi elə möhkəm, elə gurdur.
Və deyirsən ona, təkrar edirsən.
Sən mənim atamsan?
Bürüyür havanı
Hər yanı şəfalı nəfəsin:
– Zəngin qatlardan gələn dərin bir çayam,
On beş ildi bərkidib canımı.
Bərkidib yavaşca göz qapaqlarını,
İki yarpaq əlac edib öz qara yaşıllığına...
Bağçalar deyildi,
Başgicəlləndirən havalar deyildi,
Sən xatırlayırsan,
Göyərçinlərin qanadlarının qoruduğu bu torpaq.
Nə qədər, nə qədər gözəl, güclü qadınlar, yox,
Görünən küləklər deyildi,
Toxuna biləcəyin akasiyalar deyildi,
Bu cür rəngarəng libasda, kollar arasından
Yanar qızılğüllər arasından gələn işıq deyildi.
Bu, sənin şirin torpağın –

y en cuyo ojo líquido habita una centella.
Hay un caballo, el mío, y oigo una voz que dice:
“Es el potro más bello en tierras de tu padre”.

En el umbral gastado persiste un viento fiel,
repitiendo una sílaba que brilla por instantes.
Una hoja fina aún lleva su delgada frescura
de un extremo a otro extremo del año.
“Torna, torna a esta tierra donde es dulce la vida”.

V

He escrito un viento, un soplo vivo
del viento entre fragancias, entre hierbas
mágicas; he narrado
el viento; sólo un poco de viento.
Noche, sombra hasta el fin, entre las secas
ramas, entre follajes, nidos rotos –entre años–
rebrillaban las lunas de cáscara de huevo,
las grandes lunas llenas de silencio y de espanto.

Oxuyan odumu?
Ecazkar cisminmi,
Qanınmı oxuyan?

Bütün sidr ağacları susur,
Bütün palıdlar susur.
Göyün yerə endiyi o qırmızı ağacın yanında,
Belində yəhəri bir at dayanıb,
Bir qığılcım görünür sulu gözlərində.
Bir at dayanıb, mənim atımdı,
Bir səs eşidirəm, o səs nə deyir:
“Bu sənin atanın torpaqlarında
Ən gözəl daylaqdır – Sənin atındı”.

Əldən düşmüş kandarda sadıq külək dayanıb,
Parıldayan hecanı təkrar-təkrar söyləyir,
Zərif bir yarpaq da hələ tərəvətlidi,
İlin əvvəlindən sonuna qədər.
“Qayıt, qayıt bu torpağa,
Burda həyat şirindi”.

V

Bir külək yazmışam, canlı viyılı,
Ətirli, sehrlı otlar arasında əsən bir külək.
Küləkdən danışmışam, küləkdən, lap azacıq.
Gecə, sonsuz qaranlıq, buludlar arasından,
Topa yarpaqlar, dağılmış yuvalar –
İllər arasından –
Yumurta qabığıtək parıldayırdı aylar,
Son sükutla, heyrətlə dolu böyük aylar.

MEIRA DELMAR
(1922-2009)

Meira Delmar (seudónimo de Olga Isabel Chams Eljach. Barranquilla, 1922-2009). Su obra poética está compuesta por Alba de olvido (1942), Sitio del amor (1944), Verdad del sueño (1946), Secreta isla (1951), Reencuentro (1981), Laúd memorioso (1995), Alguien pasa (1998) y Viaje al ayer (2003). En 1995 la Universidad de Antioquia le otorgó el premio nacional de poesía por reconocimiento.

MEİRA DELMAR
(1922-2009)

MEİRA DELMAR (1922-2009). Poetik yaradıcılığı "Unutmanın başlanğıcı" (1942), "Sevgi məkanı" (1944), "Yuxunun gerçəkliyi" (1946), "Gizli ada" (1951), "Yenidən qarşılaşma" (1981), "Yaddaşlı ud" (1995), "Kimsə keçir" (1998), "Dünənə səyahət" (2003) kitablarından ibarətdir. 1995-ci ildə Antiokia Universiteti onu Milli poeziya mükafatı ilə təltif edib.

Raíz antigua

No es de ahora este amor.
No es en nosotros
donde empieza a sentirse enamorado
este amor, por amor, que nada espera.
Este vago misterio que nos vuelve
habitantes de niebla entre los otros.
Este desposeído
amor, sin tardes que nos miren juntos
a través de los trigos derramados
como un viento de oro por la tierra;
este extraño
amor,
de frío y llama,
de nieve y sol, que nos tomó la vida,
aleve, sigiloso, a espaldas nuestras,
en tanto que tú y yo, los distraídos,
mirábamos pasar nubes y rosas
en el torrente azul de la mañana.
No es de ahora, No.

Qədim kök

Bu sevgi bu günün sevgisi deyil,
Aşiq olmaq hissi
Bizdən başlamır,
Bu sevgi heç nəyi gözləmir.
Bu dumanlı gecənin sakinlərinə
Dönür sərgərdan ömür.
Qızıl yelə dönür,
Yerlə sürünən
Buğda dənələri arasından
Bizə baxan yetim sevgi.
Soyuqdan və alovdan,
Qardan və günəşdən.
Bir qəribə sevgi,
Hiyləgər gülüslərlə
Ömür-günümü zə qənim kəsildi,
Həmin vaxt sən və mən –
İki huşsuz
Səhərin mavi axınında
Tamaşa edirdik buludlara,
Və bir də qızılgüllərə.

De lejos viene
—de un silencio de siglos,
de un instante
en que tuvimos otro nombre y otra
sangre fugaz nos inundó las venas—
este amor, por amor,
este sollozo
donde estamos perdidos en querernos
como en un laberinto iluminado.

Yox, bu günə aid deyil
Uzaqlardan gəlir,
əslərin səssizliyindən,
damarlarımızda axan
alovlu qanımızdan,
 canımızdan gəlir bu sevgi –
İşıq labirintində azmış bu hönkürtü.
Bir-birimizi sevməyə
 məhkum olmuşuq...

GIOVANNI QUESSEP
(1939)

Giovanni Quessep (San Onofre, Sucre, 1939). Autor de los libros: El ser no es una fábula (1968), Duración y leyenda (1972), Canto del extranjero (1976), Madrigales de vida y muerte (1978), Preludios (1980), Muerte de Merlín (1985), Un jardín y un desierto (1993), Carta imaginaria (1998), El aire sin estrellas (2000), Brasa lunar (2004), Las hojas de la sibila (2007) y El artista del silencio (2012). Su obra ha sido galardonada con los premios nacionales de poesía José Asunción Silva en 2004 y por reconocimiento Universidad de Antioquia en 2007.

COVANNİ KESSEP
(1939)

COVANNİ KESSEP (San Onofre, Sukre, 1939). "Mövcudluq uydurma deyil" (1968), "Davamlılıq və əfsanə" (1972), "Əcnəbinin nəğməsi" (1976), "Həyat və ölüm madriqalları" (1978), "Prelüdiyalar" (1980), "Merlinin ölümü" (1985), "Bağ və səhra" (1993), "Xəyali məktub" (1998), "Ulduzsuz səma" (2000), "Ayın hərarəti" (2004), "Sibila yarpaqları" (2007), "Sükutun ifaçısı" (2012) kitablarının müəllifidir. Yaradıcılığa görə 2004-cü ildə "Xose Asunsion Silva" Milli poeziya mükafatı və 2007-ci ildə Antiokia Universiteti tərəfindən təqdirnamə mükafatı ilə təltif edilib.

Canto del extranjero

Penumbra de castillo por el sueño
Torre de Claudia aléjame la ausencia
Penumbra del amor en sombra de agua
Blancura lenta

Dime el secreto de tu voz oculta
La fábula que tejes y destejes
Dormida apenas por la voz del hada
Blanca Penélope

Cómo entrar a tu reino si has cerrado
La puerta del jardín y te vigilas
En tu noche se pierde el extranjero
Blancura de isla

Pero hay alguien que viene por el bosque
De alados ciervos y extranjera luna
Isla de Claudia para tanta pena
Viene en tu busca

Əcnəbinin nəğməsi

Qəsrin qaranlığı yuxuya dalıb,
Uzaq tut ayrılığı, Klaudia qülləsi!
Suyun kölgəsində zəif bəyazlıq –
Sevginin səsi...

Qurub-dağıtdığın bu əfsanənin
Sirrini aç mənə, gizlin səsinə,
Pərinin səsiylə yuxuya getmiş
Bəyaz Penelope.

Gizli səltənətə necə girməli,
Qapını bağlayıb, mənə güdürsən.
Sənin axşamında azıb əcnəbi,
Güdür qaranlığı –
Adanın bəyazlığı.

Meşənin içiylə o kimdi gələn,
Qanadlı maraltək ay işığında.
Klaudia adası, sənin sorağına
Bu qədər əzaba qatlaşıb gəlir.

Həqiqətə sarı əl uzanıb, əl.
Ölümün də unutduğu meyvəyə...
Əfsanənin bir teli xatirədir,
Bir teli – Yatmış gözəl.

Cuento de lo real donde las manos
Abren el fruto que olvidó la muerte
Si un hilo de leyenda es el recuerdo
Bella durmiente

La víspera del tiempo a tus orillas
Tiempo de Claudia aléjame la noche
Cómo entrar a tu reino si clausuras
La blanca torre

Pero hay un caminante en la palabra
Ciega canción que vuela hacia el encanto
Dónde ocultar su voz para tu cuerpo
Nave volando

Nave y castillo es él en tu memoria
El mar de vino príncipe abolido
Cuerpo de Claudia pero al fin ventana
Del paraíso

Si pronuncia tu nombre ante las piedras
Te mueve el esplendor y en él derivas
Hacia otro reino y un país te envuelve
La maravilla

Sənin sahilində zamanın müjdəçisi –
Klaudia Zamanı, gecəni məndən uzaq tut!
Sənin səltənətinə necə girməli:
Bir güllə – Bəyaz qüllə.

Amma sözdə bir səyyah var,
Gözəlliyə oxunan kor bir nəğmə.
Səsini harda gizlətsin,
Uçan gəmi, mənə söylə.
Gəmi və Qəsr...
Xatirəndə qalan odur.
Şərab dənizində
Yox edilmiş şahzadə.
Klaudianın bədəni görünür artıq,
Görünür üzü – eşidilir səsi.
Cənnətin pəncərəsi.
Daşlar önündə adını çək,
Tərpədər şöləsi səni –
Gedərsən
Başqa bir səltənətə,
Ağuşuna alar bir ölkə səni.
Dayanarsan üz-üzə:
Möcüzə...
Xəyalınla oyaq qalan
bu səs nədi –
Bağın tarixçəsini danışır?
Hardadı bədənin,
Unudursan...
Hansı kölgənin yanında?

¿Qué es esta voz despierta por tu sueño?
¿La historia del jardín que se repite?
¿Dónde tu cuerpo junto a qué penumbra
Vas en declive?

Ya te olvidas Penélope del agua
Bella durmiente de tu luna antigua
Y hacia otra forma vas en el espejo
Perfil de Alicia

Dime el secreto de esta rosa o nunca
Que guardan el león y el unicornio
El extranjero asciende a tu colina
Siempre más solo

Maravilloso cuerpo te deshaces
Y el cielo es tu fluir en lo contado
Sombra de algún azul de quien te sigue
Manos y labios

Los pasos en el alba se repiten
Vuelves a la canción tú misma cantas
Penumbra de castillo en el comienzo
Cuando las hadas

A través de mi mano por tu cauce
Discurre un desolado laberinto
Perdida fábula de amor te llama
Desde el olvido

Yamacamı üz tutursan?
Suyu unutmusan, Sən – Penelope.
Köhnə ayinləri
Unutmusan, yatmış gözəl.
Axı güzgü önündə
Başqa cür görünürsən –
Ömür cizgiləri.
Alisia cizgiləri.
Qızılgülün sirrini
mənə indi de, ya heç vaxt...
Onu bir şir, bir də kərgədan qoruyur.
Bir əcnəbi dırmanır
Təpənə doğru,
Özü də tək-tənha
Bax, sənə doğru...
Yoxa çıxırsan,
Ecazkar bədən.
Səni izləyən
Əllər-dodaqlar,
Bir də birinin kölgəsi.
Addımlar təkrar-təkrar,
Özün oxuduğun
Nəğməyə qayıdırsan,
Pərilər olan vaxtı.
Qəsrin qaranlığı da
Təkrar-təkrar.

Mənim əlimdən
Sənin yatağına
Boşalmış labirint uzanır.
İtirilmiş sevgi əfsanəsi.

Y el poeta te nombra sí la múltiple
Penélope o Alicia para siempre
El jardín o el espejo el mar de vino
Claudia que vuelve

Escucha al que desciende por el bosque
De alados ciervos y extranjera luna
Toca tus manos y a tu cuerpo eleva
La rosa púrpura

¿De qué país de dónde de qué tiempo
Viene su voz la historia que te canta?
Nave de Claudia acércame a tu orilla
Dile que lo amas

Torre de Claudia aléjale el olvido
Blancura azul la hora de la muerte
Jardín de Claudia como por el cielo
Claudia celeste

Nave y castillo es él en tu memoria
El mar de nuevo príncipe abolido
Cuerpo de Claudia pero al fin ventana
Del paraíso

Səni anır,
Səni çağırır...
Şair də son dəfə
Səni çağırır,
Penelope,
Yoxsa Alisia.
Bağ, ya güzgü,
Ya da şərab dənizi...
Təki Klaudia qayıtsın.
Qanadlı maraltək ay işığında,
Meşədən gələnə bir az
Qulaq as.
Al-qırmızı qızılgülü
Sənə sarı uzadır –
Əllər uzanır...
Hansı zamandan gəlib
Hansı ölkədən?
Klaudia gəmissi,
Sahilinə yan alıram.
De ki, sevirsən, nədən?

Klaudia qülləsi,
Unutqanlığı ondan uzaq tut,
Ölüm məqamında mavi bəyazlıq –
Klaudia bağı.
Səmadakıtək
Gözəl Klaudia.

Sənin xatirəndə Gəmi və Qəsər...
Şərab dənizində yox edilmiş şahzadə.
Klaudianın bədəni görünür,
Görünür cənnətin pəncərəsi...